

PPP projekty ve školství

Jakub Blaták

V České republice narážíme na PPP projekty v různých oblastech. Z různých stran slyšíme o projektech týkajících se infrastruktury, parkovišť, nemocnic, administrativních budov, přičemž školství jako by se problematika PPP téměř netýkala. Přitom model PPP je pro školství jako stvořený. V České republice je více než 4000 státních škol. Školní budovy většinou nejsou v příliš dobrém technickém stavu a také jejich správa nebývá efektivní, což obecně připravuje dobrou půdu pro projekty PPP. Níže je na konkrétním projektu ukázáno, jak funguje PPP ve školství a především jaké z toho plynou výhody pro veřejné subjekty.

Pro zkušenosti v této oblasti nemusíme chodit daleko. Inspirovat se můžeme v sousedním Německu, kde mají s realizací PPP ve školství několikaleté zkušenosti. PPP model se zde ukázal jako velice výhodný a o nové projekty není nouze.

41 škol v okrese Offenbach

V rámci tohoto projektu předal okres Offenbach soukromému subjektu do správy 234 staveb, s celkovým počtem 23 000 studentů. Tyto objekty byly v průběhu pěti let částečně rekonstruovány dle požadavků zadavatele. Stavební práce probíhaly za plného provozu, koncesionář tedy musel vhodně zvolit termín rekonstrukce jednotlivých částí s ohledem na prázdniny a také případně zajistit náhradní prostory pro výuku. Projekt tedy zahrnoval rekonstrukci objektů, správu budov a zajištění financování, a to po dobu 15 let trvání projektu.

Tab. 1: Základní údaje o projektu

Poskytované služby	přestavba, financování, provoz
Délka kontraktu	2004-2019
Hodnota výstavby	370 milionů €
Počet škol	41
Počet budov	234
Čistá užitná plocha	226 000 m ²
Celková plocha	457 000 m ²
Počet studentů	23 000

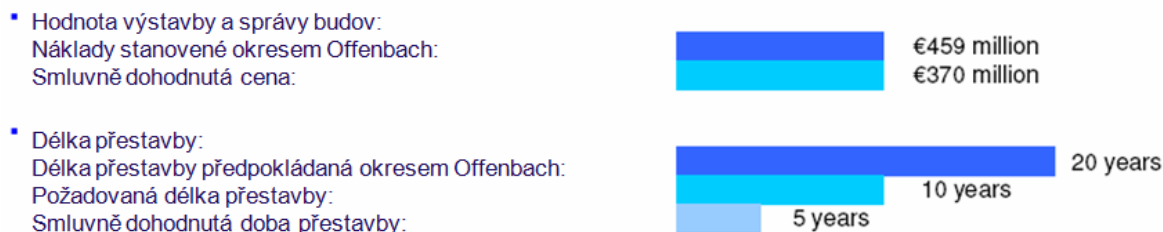
Zdroj: smluvní dokumentace projektu

Přestavba

Jelikož rekonstrukce objektů tvoří podstatnou část projektu, kladl zadavatel důraz na to, aby parametry přestavby byly co nejlepší. Konečná smlouva dokazuje, že soukromý subjekt

se s rekonstrukcí vyrovnal lépe, než by tomu bylo u zadavatele. Níže uvedená tabulka ukazuje, jakých úspor bylo dosaženo použitím modelu PPP v porovnání s tím, kdyby si okres Offenbach zajišťoval přestavbu sám.

Obr. 1: Srovnání varianty PPP a standardního projektu

Zdroj: Studie projektu

Tento graf jasně znázorňuje, že použitím modelu PPP nedošlo pouze k úspoře finančních prostředků, ale také k výraznému zkrácení doby přestavby. V tomto kontextu je důležité si uvědomit, že součástí projektu je také zajištění financování, což znamená, že zkrácení doby přestavby nemělo dopad na cash flow veřejného zadavatele.

Provoz

Správa budov realizovaná v rámci projektu má vyšší úroveň, než by tomu bylo v případě, kdyby si vše zajišťoval zadavatel sám. Soukromý subjekt je schopen reagovat lépe a pružněji, než by tomu bylo v případě veřejného zadavatele. Tento projekt to jen potvrzuje. Na níže uvedeném grafu vidíme srovnání lhůty pro opravu závad tak, jak tomu byl před tímto projektem a jak po něm.

Obr. 2: Srovnání varianty PPP a standardního projektu

Zdroj: Studie projektu

Výše uvedené informace potvrzují, že zadavatel dosáhne projektem PPP vyššího standardu služeb než u klasického konceptu.

Rizika

Tradiční výhodou PPP projektu je přenos některých rizik na koncesionáře. Koncesionář na sebe tradičně přebírá ta rizika, která je schopen efektivně řídit. Rozdělení rizik projektu Offenbach je uvedeno v následující tabulce.

Tab. 2: Rizika projektu

Popis rizika	Zadavatel	Zájemce
Projektová dokumentace		
Chyba v projektové dokumentaci		X
Výstavba		

Riziko podloží	X	
Doba výstavby		X
Riziko kalkulace nákladů		X
Správa a údržba budov		
Špatné provádění		X
Obecná rizika		
Riziko inflace	X	
Zásah vyšší moci	X	
Změna legislativy	X	

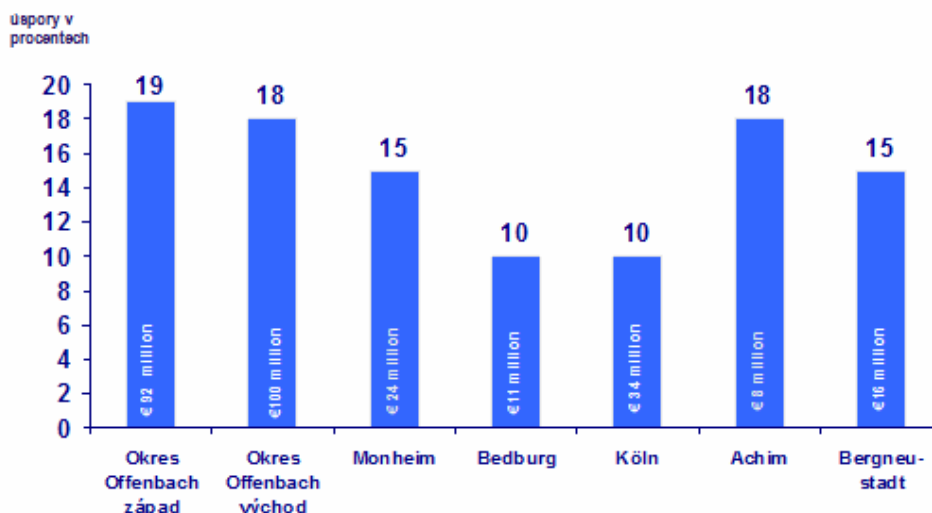
Zdroj: smluvní dokumentace projektu

Polovina rizik byla přenesena na koncesionáře, což znamená pro veřejného zadavatele značnou úsporu.

Závěr

Díky výhodám, které PPP projekty ve školství skýtají, je tento model v Německu hojně používán především veřejnými zadavateli na úrovni regionů. Německým správním celkům se tímto způsobem podařilo ušetřit nemalé finanční prostředky. Úspory na jednotlivých projektech jsou znázorněny na následujícím grafu.

Obr. 3: Úspory PPP projektů

Zdroj: Data od koncesionáře jednotlivých projektů

Pro české školství jsou PPP projekty zajímavou příležitostí a nástrojem, jejichž pomocí se mohou snížit náklady na provoz jednotlivých škol a navíc provádět renovace školních budov v relativně krátkém čase. Věřme, že využijeme zkušeností z jiných zemí a již brzy se i na našem trhu objeví zajímavý projekt z tohoto sektoru.

Literatura:

- [1] Smluvní dokumentace projektu, dokumenty z výběrového řízení
- [2] Studie proveditelnosti projektu